Maastricht University

De grillige jurisprudentie over 591a Sv

Citation for published version (APA):

Spronken, T. (1999). De grillige jurisprudentie over 591a Sv. *Nieuwsbrief Strafrecht*, (12), 236-240.

Document status and date:
Published: 12/11/1999

Document Version:
Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

• A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
• The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
• The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

Link to publication

General rights
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

• Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
• You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
• You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the “Taverne” license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy
If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Download date: 24 Apr. 2024

gaan doen, blijft vaag: zij zou onder meer tot taak moeten hebben "een adequate coördinatie van de nationale met vervolging belaste autoriteiten te vergemakkelijken en strafrechtelijke onderzoeken in gevallen van georganiseerde criminaliteit te ondersteunen, met name op basis van de analyses van Europol".
- Wat het materiële strafrecht betreft zouden de inspanningen om overeenstemming te bereiken over gemeenschappelijke definities, strafbaarstellingen en straffen "in eerste instantie geconcentreerd" moeten worden op een beperkt aantal sectoren van bijzonder belang, zoals de financiële criminaliteit, drugshandel, mensenhandel, seksuele exploitatie van kinderen, hightechcriminaliteit en milieucriminaliteit.
- Ten slotte wordt een serie speciale maatregelen vastgesteld om het witwassen van opbrengsten van misdrijven te bestrijden. Zo moet de meldingsplicht die financiële instellingen thans hebben ten aanzien van ongebruikelijke of verdachte transacties worden uitgebreid tot andere beroepsgroepen en bedrijven, zoals makelaars, notarissen en handelaren in kostbare goederen zoals diamanten of goud (de Commissie heeft hiertoe onlangs al een voorstel tot wijziging van *Richtlijn 91/308/EEG tot voorkoming van misbruik van het financiële systeem voor het witwassen van geld* ingediend). Verder moet de informatie-uitwisseling tussen de verschillende nationale justitiële autoriteiten en de zogenaamde financiële inlichtingeneenheden (zoals het MOT) worden verbeterd, "ongeacht geheimhoudingsbepalingen die van toepassing zijn op bank- en andere commerciële activiteiten". En natuurlijk moet het strafrecht en strafprocesrecht van de lidstaten op het punt van het witwassen (denk bijvoorbeeld aan onze ontnemingwetgeving) onderling worden aangepast.

Het moge duidelijk zijn dat het Nederlandse strafrecht geen 'veilige ruimte' meer is tegen Brusselse invloeden. Of het wel een ruimte van vrijheid en rechtvaardigheid zal zijn (blijven), zal afhangen van de wijze waarop de Europese Commissie en de lidstaten de komende tijd de thans genomen initiatieven zullen uitwerken.

Jaap Roording

De grillige jurisprudentie over art. 591a Sv

Art. 591a Sv heeft betrekking op de vergoeding van schade aan de gewezen verdachte bij vrijspraak of in het geval dat de zaak eindigt zonder het opleggen van een straf of maatregel. De verdachte, zo bepaalt het tweede lid van dit artikel, kan ook een vergoeding toegekend krijgen voor de kosten van zijn raadsman. Wat betreft de vergoeding van deze kosten blijkt, dat rechterlijke instanties verschillend oordelen over de strekking van art. 591a Sv. De meest in het oog springende tegenstrijdigheid in uitspraken heeft betrekking op de vraag of er een vergoeding ex art. 591a Sv kan worden toegekend indien de raadsman is toegevoegd (zie bijvoorbeeld Nieuwsbrief Strafrecht 1999, 170, 175 en 176). Ook over de vraag wat er nu precies valt onder het begrip 'zaak' in de eerste zin van lid 1 van art. 591a Sv ("Indien de zaak eindigt zonder oplegging van straf of maatregel, etc."), wordt verschillend geoordeeld (zie Nieuwsbrief Strafrecht 1999, 177, 224, 225 en 226). Dit speelt met name als er twee verschillende feiten in één dagvaarding ten laste worden gelegd en vrijspraak volgt voor het ene feit maar veroordeling voor het andere. Kunnen de advocaatkosten voor het feit waarvoor is vrijgesproken dan vergoed worden? Hierna volgt een overzicht van een verdeelde jurisprudentie.

Vergoeding in geval van (voorwaardelijke) toevoeging

Bij de vraag of er ook een vergoeding ex art. 591a Sv kan worden toegekend indien de raadsman is toegevoegd speelt een aantal aspecten een rol. Bij een toegevoegde raadsman komen de kosten voor rechtsbijstand, afgezien van de eigen bijdrage die in sommige gevallen kan worden opgelegd, voor rekening van de staat. Het is echter bekend dat de vergoedingen voor rechtsbijstand op basis van een toevoeging, in geen verhouding staan tot de kostprijs van de rechtsbijstand. De vergoedingen zijn zo laag dat geen advocaat daar een redelijk inkomen aan overhoudt. Onderzoek heeft uitgewezen dat de gemiddelde omzet van een advocaat, die voornamelijk op toevoegingsbasis werkt, tussen de *f* 40 en *f* 120 per uur is. Hierop moeten de kosten van de instandhouding van een kantoor in mindering worden gebracht, die gemiddeld 55% van de omzet bedragen, zodat het gemiddelde bruto uurinkomen varieert tussen de *f* 20 en *f* 60 per uur, waarover nog premies sociale verzekeringen en belasting moeten worden betaald. Toevoegingsvergoedingen kunnen niet worden beschouwd als een volledige vergoeding van de kosten van rechtsbijstand, eenvoudigweg omdat heden ten dage een advocaat met louter een toevoegingspraktijk geen kantoor draaiende kan houden. De vraag is dan vervolgens of de gewezen verdachte die op grond van art. 591a Sv in aanmerking zou kunnen komen voor een vergoeding van de advocaatkosten, de toevoeging ongebruikt kan laten en alsnog een vergoeding kan vragen voor de betaling van zijn advocaat.
Een andere kwestie is, of er in strafzaken een voorwaardelijke toevoeging kan worden verstrekt op grond van art. 31 van de Wet op de rechtsbijstand (Wrb). Hierin wordt bepaald dat een voorwaardelijke toevoeging kan worden verstrekt, indien de kosten van rechtsbijstand verhaald kunnen worden op een derde. Bij de wijziging van de Wrb in 1994 (Stb. 1994, 501) is het derde lid van art. 43 Wrb, waarin de toepassing van art. 31 Wrb werd uitgesloten, geschrapt.

Hof 's-Hertogenbosch
In de uitspraak van het Hof 's-Hertogenbosch 13 juli 1999, Nieuwsbrief Strafrecht 1999, 176, gaat het om de situatie dat van een toevoeging die op verzoek van de verdachte door de Raad voor Rechtsbijstand aan de verdachte is verstrekt, geen gebruik wordt gemaakt. Het hof overweegt dat aan een vergoeding van de kosten ex art. 591a Sv niet in de weg staat, dat aan de raadsman een toevoeging is afgegeven nu de verzoeker niet gehouden was daarvan gebruik te maken en de behandeling van zijn zaak door een gekozen raadsman de redelijkheid van de gemaakte kosten onverlet laat.
Anders beslist het Hof 's-Hertogenbosch echter op 22 juli 1999, Nieuwsbrief Strafrecht 1999, 175. In dit geval heeft de Raad voor Rechtsbijstand de raadsman toegevoegd op grond van een ambtshalve last ex art. 41 Sv en heeft de raadsman met de verzoeker de afspraak gemaakt, dat de kosten voor rechtsbijstand in rekening zullen worden gebracht, indien de zaak zodanig eindigt dat hiervoor ex art. 591a Sv een vergoeding kan worden verkregen. Het hof komt op grond van de wetsgeschiedenis van de Wrb tot de conclusie, dat een voorwaardelijke toevoeging zich niet verdraagt met art. 43 Wrb, waarin staat dat rechtsbijstand bij toevoeging op grond van een ambtshalve last in strafzaken kosteloos is. Volgens het Hof heeft de wetgever met het niet uitsluiten van de voorwaardelijke toevoeging in strafzaken niet het oog gehad op de op last van de rechter gegeven toevoeging, doch mogelijk op de toevoeging op verzoek van de rechtzoekende krachtens art. 44 van de Wrb.
Dus in het ressort 's-Hertogenbosch kan bij een toevoeging van een raadsman op verzoek van de verdachte wél een vergoeding op grond van art. 591a Sv worden verkregen, maar bij een toevoeging van een raadsman op grond van een ambtshalve last niet.

Hof 's-Gravenhage
Het Hof 's-Gravenhage neemt, daar waar het gaat om een ambtshalve last, hetzelfde standpunt in als het Hof 's-Hertogenbosch. In een zaak waarbij de Raad voor Rechtsbijstand naar aanleiding van een ambts-

halve last tot toevoeging een voorwaardelijke toevoeging had afgegeven, overweegt het Hof dat het afgeven van een voorwaardelijke toevoeging bij een ambtshalve last niet rechtsgeldig is, omdat dat in strijd komt met het beginsel dat een ambtshalve toevoeging ingevolge art. 43 lid 1 Wrb kosteloos dient te zijn. Volgens het Hof is het in principe niet ondenkbaar dat een definitieve toevoeging niet wordt afgegeven om redenen van toegenomen draagkracht van de rechtzoekende als bedoeld in art. 31 lid 3 Wrb. Verder overweegt het Hof geen rekening te kunnen houden met het voorwaardelijke karakter van de toevoeging ten tijde van de beoordeling van het verzoek op grond van art. 591a Sv, omdat de Raad voor Rechtsbijstand op dat moment nog geen beslissing heeft gegeven over het al dan niet in werking treden van de voorwaarde waaronder de toevoeging is afgegeven. De verdachte aan wie ambtshalve een raadsman is toegevoegd kan wel, voordat de zaak is geëindigd, geheel en onvoorwaardelijk afzien van de toegevoegde bijstand en voor bijstand van een door hem te betalen raadsman kiezen. In dat geval kan hij wel in aanmerking komen voor een vergoeding ex art. 591a Sv van de hiermee gepaard gaande kosten (Hof's-Gravenhage, 12 maart 1998, NJ 1998, 393).

Rechtbank Amsterdam
De Rechtbank Amsterdam neemt ook het standpunt in, dat slechts als voorafgaande aan de einduitspraak in de strafzaak uitdrukkelijk geen gebruik wordt gemaakt van een toevoeging, bijvoorbeeld door deze te retourneren aan de Raad voor Rechtsbijstand, of de griffie te laten weten dat niet meer als toegevoegd maar als gekozen raadsman wordt opgetreden, ruimte ontstaat voor een verzoek ex art. 591a Sv. De advocaat moet dan gokken op de uitkomst: hij kan het risico nemen en de toevoeging terugsturen als hij de kans op vrijspraak groot acht. Doet hij dat niet, dan moet hij genoegen nemen met de toevoegingsvergoeding. De rechtbank maakt hierbij geen onderscheid tussen toevoegingen op verzoek en toevoegingen naar aanleiding van een ambtshalve last. Indien de toevoeging voorwaardelijk is verstrekt, is de rechtbank van oordeel dat er geen sprake is van 'verhaal op een derde' als bedoeld in art. 31 lid 1 en 3 Wrb, omdat de staat niet geacht kan worden schadeplichtig te zijn uit hoofde van onrechtmatig handelen. Dat betekent dat er geen gronden zijn de toevoeging niet definitief te laten worden en dat er dus geen kosten van rechtsbijstand door de verzoeker zijn gemaakt (zie bijvoorbeeld Rb. Amsterdam 7 mei 1998, nr. 13.480481/97).

Hof Amsterdam
Het Hof Amsterdam vernietigt tot op heden onverkort voormelde uitspraken van de Rechtbank Amsterdam met de standaardoverweging dat uit het subsidiaire karakter van de regeling inzake kosteloze rechtsbijstand volgt, dat het ongebruikt laten van een verleende toevoeging niet betekent dat er geen aanspraak meer zou bestaan op een vergoeding krachtens art. 591a Sv. Daarbij maakt het niet uit of er nu een toevoeging op verzoek is verstrekt of op grond van een ambtshalve last (Hof Amsterdam 14 januari 1999, nr. R850/98; Hof Amsterdam 5 juli 1999, Nieuwsbrief Strafrecht 1999, 170; Hof Amsterdam 16 juli 1999, nr. R182/98).

Rechtbank Groningen
De Rechtbank Groningen honoreert verzoeken ex art. 591a Sv zowel in gevallen van toevoegingen op verzoek als in gevallen van ambtshalve toevoegingen (Advocatenblad 1999, p. 439).

Het begrip 'zaak' in art. 591a Sv
Het komt wel vaker voor dat om proceseconomische redenen verschillende zaken tegen een verdachte gelijktijdig door middel van één dagvaarding worden aangebracht. Uit de in deze aflevering van de Nieuwsbrief onder nummer 224 opgenomen uitspraak van de Rechtbank Amsterdam d.d. 8 oktober 1999 blijkt, dat de rechtbank van oordeel is dat een dergelijke gang van zaken - in het onderhavige geval heeft de rechtbank vastgesteld dat het gaat om feiten zonder onderling relevant verband - niet ten nadele mag strekken van het recht op vergoeding van de kosten van de raadsman, als de verdachte van één van de ten laste gelegde feiten wordt vrijgesproken. Door het Hof Leeuwarden wordt daar anders over gedacht. Dit hof oordeelde op 5 augustus 1999, Nieuwsbrief Strafrecht 1999, 177, dat met de term 'zaak' in art. 591a Sv wordt gedoeld op al hetgeen waarop het rechtsgeding betrekking had en dus op hetgeen bij inleidende dagvaarding aan de verdachte is ten laste gelegd. Als er feiten cumulatief ten laste zijn gelegd en er geen splitsing op de voet van art. 276 lid 2 Sv is bevolen, dan heeft dat tot gevolg dat indien ter zake van één van de in de dagvaarding vermelde feiten een veroordeling is gevolgd, niet gezegd kan worden dat de zaak zonder oplegging van straf of maatregel of zonder dat toepassing is gegeven aan art. 9a Sr is geëindigd.

Rechtsongelijkheid
Het verschil in interpretatie van art. 591a Sv heeft ingrijpende praktische consequenties voor de strafrechtadvocatuur. Het is niet goed te verdedigen dat advocaten voor het verkrijgen van een reële vergoeding voor hun rechtsbijstand afhankelijk zijn van het ressort of arrondissement waarin de zaak dient. De achtergrond van de hiervoor aangehaalde uitspraken, waarin geoordeeld wordt dat een (voorwaardelijke) toevoeging een vergoeding ex art. 591a Sv in de weg staat, lijkt te zijn, dat de toekenning van de vergoeding niet zozeer in het belang van de verzoeker (gewezen verdachte) is, die immers geen kosten van rechtsbijstand heeft gemaakt, maar in het belang van de advocaat. Dat laatste is ook zo. De vraag is echter of de toekenning van een vergoeding dan ook niet gerechtvaardigd is. Advocaten die bereid zijn op toevoegingsbasis strafzaken te behandelen zijn immers genoodzaakt ook betalende zaken te doen ter compensatie van de schamele vergoeding in toevoegingszaken. Dat een toevoegingszaak in een vrijspraak of anderszins zonder straf of maatregel eindigt, komt niet zo heel vaak voor. Het valt dan ook niet in te zien waarom een advocaat die zich door de cliënt heeft laten betalen voor zijn rechtsbijstand in die situatie wél zijn honorarium door de staat vergoed kan krijgen en een advocaat die op basis van een toevoeging rechtsbijstand verleent, met een fractie van een normaal honorarium genoegen moet nemen (zie bijvoorbeeld de vergoeding van de kosten van de raadsman in de clickfonds-zaak, nr. 223 in deze aflevering. Een toevoeging zou bij werkzaamheden tot 30 uren een bedrag van *f* 310,75 hebben opgeleverd. en bij meer dan 30 uren *f* 497,50 per 5 uren). In feite wentelt de staat in toevoegingszaken de kosten van rechtsbijstand af op de toegevoegde advocaat.
Daar komt nog bij dat op het standpunt dat in strafzaken niet voorwaardelijk kan worden toegevoegd valt af te dingen. Zo is het maar de vraag of art. 31 Wrb slechts het oog heeft op schadeplichtigheid ten gevolge van onrechtmatig handelen door de staat. Art. 31 Wrb is pas van toepassing geworden op strafzaken bij de invoering van de eigen bijdrage, dus na de invoering van de Wrb. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat het instituut van de voorwaardelijke toevoeging ook van toepassing is, indien er geen sprake is van schadeplichtigheid op grond van onrechtmatig handelen. In TK 1992-1993, 22 609, nr. 11, p. 21 wordt als standpunt van de minister van justitie verwoord: "Ook delen wij de opvatting van de leden van de PvdA-fractie dat in alle gevallen waarin de overheid tegenpartij is, voorwaardelijk moet worden toegevoegd.... Ook daarna (na de inwerkingtreding van de Awb; *TS*) kan een voorwaardelijke toevoeging zinvol zijn voor die situaties waarin de zaak voordat de rechter uitspraak doet wordt geregeld....

Ook in dat geval kunnen zich situaties voordoen waarin in redelijkheid van het overheidsorgaan gevraagd kan worden de kosten van rechtsbijstand te vergoeden."
Het verstrekken van een voorwaardelijke toevoeging komt ook niet in strijd met het beginsel dat de toevoeging kosteloos moet zijn. Het is immers niet de bedoeling dat de (gewezen) verdachte voor de kosten van rechtsbijstand moet betalen. Het voorwaardelijke karakter van de toevoeging heeft geen andere betekenis dan dat de toevoeging niet geacht wordt te zijn afgegeven indien de rechter beslist op grond van art. 591a Sv de kosten van rechtsbijstand ten laste van de staat te doen komen.

Cassatie in het belang der wet?
De zeer verschillende uitspraken met betrekking tot art. 591a Sv maken de behoefte aan rechtseenheid en rechtszekerheid duidelijk. Aangezien cassatieberoep in deze zaken is uitgesloten, heeft de Amsterdamse advocate mr. T. Prakken de procureur-generaal bij de Hoge Raad verzocht om cassatie in het belang der wet in te stellen naar aanleiding van de beslissing van het Hof 's-Gravenhage van 12 maart 1998, NJ 1998, 393. De procureur-generaal heeft echter op 22 december 1998 te kennen gegeven een vordering tot cassatie in het belang der wet niet opportuun te achten, omdat hem de uitspraak van het Hof 's-Gravenhage juist voorkomt. Wellicht zou hij alsnog een, volgens hem onjuiste, uitspraak van het Hof Amsterdam aan de Hoge Raad kunnen voorleggen. Inmiddels is wel een werkgroep ingesteld, bestaande uit leden van de NVvR en advocaten, die dient te bezien of onderhavige problematiek op een meer bevredigende wijze kan worden opgelost.

195

De onheuse verdachte bij het verhoor en het recht getuigen te (doen) ondervragen
Hoge Raad 19 oktober 1999, nr. 111.590
(Mrs. Davids, Aaftink, Van Buchem-Spapens)

Na verwijzing van de zaak door het Hof naar de RC voor het horen van drie getuigen heeft de RC de getuige Pronk gehoord in aanwezigheid van de verdachte en diens raadsman. Het proces-verbaal van het verhoor van de getuige houdt onder meer in dat de RC in een vroeg stadium van het verhoor de aanwezige verdachte heeft gemaand op minder agressieve toon tot de getuige te spreken. De RC heeft vervolgens aan de raadsman en de verdachte meegedeeld dat hij de verdachte niet zal toestaan aanwezig te zijn bij het verhoor van de getuige De Klerk-Wolters en hij heeft de raadsman en de verdachte uitgenodigd vragen op te geven. De verdachte wenste geen vragen op te geven voor de getuige, stellende dat hij van de voorzitter van het Hof toestemming had bij de verhoren aanwezig te zijn en dat hij de getuige dan voor het Hof zou laten oproepen. Vervolgens is gebleken dat bij vergissing de getuige De Klerk-Wolters niet was opgeroepen. De RC heeft beslist dat genoemde getuige niet zal worden opgeroepen daar de verdachte geen gebruik wenste te maken van de geboden mogelijkheid vragen op te geven. Het proces-verbaal van het verhoor van de getuige Nielaat in aanwezigheid van de verdachte en zijn raadsman houdt onder meer in dat de RC constateert dat de verdachte, in de gelegenheid gesteld tot het verder stellen van vragen, herhaalt wat besproken is en dit op verwijtende en confronterende wijze aan de getuige voorhoudt. De RC heeft vervolgens meegedeeld dat hij de verdachte niet verder kon toestaan aanwezig te zijn bij de verhoren. De verdachte heeft opgemerkt dat hij in dat geval niet verder wenste te gaan met de getuigenverhoren. Desgevraagd heeft de raadsman meegedeeld daar niet anders over te denken. Het Hof heeft het verzoek van de verdediging om alsnog bepaalde getuigen ter terechtzitting te horen afgewezen op de grond dat door het achterwege blijven van het verhoor van de getuigen ter terechtzitting weliswaar inbreuk wordt gemaakt op het recht van de verdachte hen aldaar te (doen) ondervragen, maar dat - gelet op hetgeen zich bij de RC had voorgedaan - de verdachte daardoor redelijkerwijze niet zodanig in zijn verdediging wordt geschaad dat - na afweging van zijn belangen tegen die van de getuigen - niet meer kan worden gesproken van een eerlijk proces als bedoeld in art. 6 EVRM.
Het door het Hof afgewezen verzoek is een verzoek aan de rechter als bedoeld in art. 280 lid 3 (oud) Sv. Krachtens art. 280 lid 4 (oud) Sv kan de rechter een zodanig verzoek slechts afwijzen indien hij van oordeel is dat door het achterwege blijven van de verzochte oproeping van de getuigen de verdachte redelijkerwijs niet in zijn verdediging kan worden geschaad. Klaarblijkelijk heeft het Hof met zijn overweging tot afwijzing van het verzoek als zijn oordeel tot uitdrukking gebracht dat de verdediging in enig stadium, te weten in het GVO, de gelegenheid heeft gehad om de verklaring van de getuigen op betrouwbaarheid te toetsen, maar daarvan geen verder gebruik heeft gemaakt. Het Hof heeft afgezien van het nogmaals in de gelegenheid stellen van de verdediging om de getuigen te horen. Het oordeel van het Hof geeft geen blijk van een onjuiste rechtsopvatting en het is, gelet op hetgeen de RC heeft gerelateerd, niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd.

196

Aanhaling van art. 63 Sr na vernietiging van een arrest door de Hoge Raad
Hoge Raad 19 oktober 1999, nr. 111.547 (Mrs. Haak, Koster, Orie, Van Buchem-Spapens, Balkema)

Het cassatieberoep in deze zaak is beperkt tot de gegeven vrijspraak en de daarmee verband houdende beslissing ten aanzien van de benadeelde partij. Het arrest heeft, voor zover de verdachte daarin is veroordeeld, aldus kracht van gewijsde verkregen. Indien het Hof waarnaar wordt verwezen tot een veroordeling komt ter zake van het ingevolge de verwijzing aan zijn oordeel onderworpen feit (in casu medeplegen van doodstraf) zal het daarom toepassing dienen te geven aan art. 63 Sr.

197

Ontoelaatbaar gebruik van bloed voor een ander doel dan waarvoor het is afgenomen
Hoge Raad 12 oktober 1999, nr. 112.161
(Mrs. Davids, Bleichrodt, Aaftink, Van Buchem-Spapens, Balkema)

De RC heeft met toepassing van art. 195b Sv bevolen dat van de verdachte - van onder meer medeplegen van doodslag verdacht - bloed wordt afgenomen ten behoeve van DNA-onderzoek. Dat bloed is in deze zaak gebruikt voor een zogenaamd klassiek bloedvergelijkend onderzoek in verband met de vaststelling van de identiteit van de verdachte. De door de RC bevolen afname van bloed mag echter volgens art. 195d Sv slechts strekken tot het verrichten van DNA-onderzoek. Onder DNA-onderzoek wordt ingevolge art. 138a Sv verstaan: het onderzoeken van celmateriaal dat uitsluitend is gericht op de vergelijking van DNA profielen. Het op rechterlijk bevel gevolgde bloedonderzoek, waarvan de resultaten tot het bewijs zijn gebezigd, is geen DNA-onderzoek in de zin van art. 138 Sv. Gelet op de geboden restrictieve interpretatie van de voorschriften inzake de toepassing van dwangmiddelen heeft het Hof door niettemin de resultaten van het bloedvergelijkend onderzoek voor het bewijs te gebruiken, blijk gegeven van een verkeerde rechtsopvatting omtrent de artt. 138a en 195d Sv.